

F. t. l. om folkeskolen.

ner (vel især i byerne), hvor de fleste, der vil søge til realskolen, går fra 6. klasse til 1. realklasse og kun få fra 7. klasse til 2. realklasse. Det vil blive som efter nugældende ordning med den forskel, at 1. mellemstoleklasse er erstattet af 6. klasse. Delingen er udskudt 1 år.

Man vil kunne tænke sig skolevæsenet (vel især på landet), hvor realskolen kommer til at bestå af 3 realklasser (nemlig 2.—4.) bygget ovenpå 7 hovedstoleklasser. Til sammenligning tjener, at efter nugældende ordning er ikke sjældent et 2¼-årigt præliminærkursus bygget ovenpå folkeskolens 7 år.

Man vil kunne tænke sig en blanding af de to nævnte former, således at en realskole vil kunne oprette 1. realklasse for elever fra 6. årgang og muligvis ved siden af denne 4-årige (1.—4.) realskole en parallel 3-årig (2.—4.) beregnet for elever fra hovedskolens 7. årgang.

Overgang til gymnasiet tænkes fra 3. realklasse eller efter realeksamen — som nugældende ordning.

Denne ordning skulle kunne være den samme i hele landet både i storbyen og i landsbyen.

Som en fjerde hovedtanke nævnes, at det må være meget magtpåliggende, at ikke-bogligt begavede elever drages med i undervisningen helt fra begyndelsen. Det vil stadig være sådan, at den mindre del af vort folk uddannes i eksamensskolen, men den største del i hovedskolen. Her må de altså have deres kulturelle grundlag, her må de vækkes og deres interesse og lyst holdes vågen. Derfor må der lægges vægt på, at klassekvotienten i 1. klasse (årgang) bliver lille, (se nærmere bemærkningerne til § 11), og i alt fald mindre end det ofte er tilfældet nu. Endvidere må det være af betydning, at klassekvotienten i de sidste klasser (6. og 7.), ikke mindst 6. klasse, som er en overgangsklasse fra grundskolen til en mere selvstændig undervisning, eventuelt til eksamensskole, bliver holdt nede på et mindre tal end det nu lovfæstede. Da det vil volde praktiske vanskeligheder at fastsætte en anden klassekvotient for 1. og 6. klasse end for de øvrige, og da det må anses for at være af største pædagogiske betydning for skolens hele arbejde, at klassekvotienten ikke er for høj, stilles der forslag om at nedsætte dels gennemsnitselevantalet i den enkelte skoles klasser for 1.—5. årgang til højst 30 og dels elevtallet i den enkelte klasse fra 6. klasse og opefter til højst 30. (Se § 11).

Det må under alle omstændigheder betragtes som en væsentlig hjælp for hovedskolens arbejde, at man netop i hovedskolen (og ikke blot i real- og gymnasieskolen) arbejder med mindre klassekvotient.

Forslagsstillerne mener, at forslaget vil afhjælpe de ovenfor nævnte uheldige forhold.

1. Optagelsen til eksamensafdelingen udsættes i hvert fald 1 år (til efter 6. skoleår), eventuelt 2 år. Det vil lette presset på realafdelingen, at man deler eleverne eet år senere, på et bredere grundlag (se bemærkningerne til § 18) og lidt strengere, bl. a. fordi der endnu er mulighed for overgang fra 7. år til 2. realklasse.

2. Idet presset på eksamensafdelingen lettes, løses eller lindres også en del af de andre problemer.

- a. Eksamensskolen vil få færre uegnede elever og vil derfor, selvom den får sine elever et år senere end nu (og derfor har dem ialt 1 år mindre); i det hele blive bedre stillet. Der vil ikke blive nogen eksamen før efter 10 års skolegang.
- b. Den eksamensfri skole, hovedskolen, stilles bedre, dels fordi dette lovforslag i højere grad end nugældende ordning lader hovedskolen være en helhed, der ikke sammenblandes med eksamensskolen, mens dels også fordi den får et større elevmateriale, når færre er gået til realafdelingen, og den bliver ikke diskvalificerende, fordi også 7. år i hovedskolen kan være en vej til realafdelingen, uden at det koster eleverne et år ekstra.
- c. Byskolens 1. klasse i eksamensfri mellemstole forsvinder og afløses af 6. hovedstoleklasse fæles for alle elever.
- d. Landsbyskolen kan i alt fald holde sine elever sammen i 6 år (mod nu 4 til 5), eventuelt endog i 7 år.
- e. Ligesom hovedskolen bliver en helhed, bliver realskolen også en helhed, ikke en „finere hovedstole“, men med det direkte sigte at føre til gymnasium eller realeksamen.
- f. Den realafdeling, som opbygges i forbindelse med et gymnasium, bliver efter dette forslag af ganske samme art som den, der opbygges ved en folkeskole.

De økonomiske konsekvenser af forslaget har det ikke været muligt at foretage en beregning af, men man ønsker at pege på, at det formentlig vil kunne gennemføres indenfor de nuværende rammer, og selve strukturændringen vil ikke forøge udgifterne. Nedsættelsen af klassekvotienten vil betyde en — meget beskedent — fordyrelse. Men den anser forslagsstillerne for så væsentlig, at udgiftsførelsen bør bæres.